

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
Hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **26.4.2012**

Informácia o stave príprav Nosného systému MHD v Bratislave (NS MHD) a v jej regióne

Predkladateľ:

Milan Ftáčnik
primátor, v.r.

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Informáciu o stave príprav Nosného systému MHD v Bratislave (NS MHD) a v jej regióne

Zodpovedný:

Ing. Tibor Schlosser, CSc.
hlavný dopravný inžinier, v.r.

Spracovateľ:

Ing. Peter Ivan
generálny riaditeľ
METRO Bratislava, a. s., v.r.

Ing. Tibor Schlosser, CSc.
hlavný dopravný inžinier, v.r.

apríl 2012

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. berie na vedomie

Informáciu o stave príprav Nosného systému MHD v Bratislave (NS MHD) a v jej regióne.

B. schvaľuje

1. na realizáciu rekonštrukcie mostného objektu Starého mosta variant [(I.), (II.), (III.)]
2. prispieť na projektové práce mostného objektu Starého mosta € z rozpočtu mesta.

Dôvodová správa

V zmysle uznesenia MsZ č. 305/2011 časť C, bod 2 zo dňa 20.10.2011 sa predmetný materiál predkladá na každé zasadnutie Mestského zastupiteľstva. Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 2.2.2012 bol materiál uznesením MsZ č. 444/2012 preradený z informačnej časti medzi riadne materiály s prijatím uznesenia. V tejto forme sa predkladá aj na zasadnutie Mestského zastupiteľstva dňa 26.4.2012 a na nasledujúce zasadnutia.

Stav prípravných prác stavby
NS MHD, prevádzkový úsek Janíkov dvor – Šafárikovo nám.,
1. časť Bosákova ulica – Šafárikovo námestie

1. Územné rozhodnutie

Bolo vydané dňa 29.10.2010, právoplatnosť nadobudnutá 07.01.2011.

2. Štátna expertíza podľa zákona 254/1998 Z. z. o verejných prácach

Dňa 29.02.2012 bol vydaný protokol o vykonaní štátnej expertízy č. 03/2012 na 1. etapu Šafárikovo nám. – Janíkov dvor kde sa odporúčajú tieto hlavné zásady:

- Celá trať električkovej dráhy s viacpásovou koľajou 1000 / 1435 mm sa má realizovať povrchovým variantom, čím podpovrchová stanica Chorvátske rameno nemá opodstatnenie.
- Neodporúča realizovať podchody pod križovatkami Romanova – Jantárová a Kutlíkova – Jantárová.

3. EIA

V súčasnosti boli zdokladované zmeny v aktuálnom projekte dokumentácie na stavebné povolenie (DSP) oproti pôvodnej dokumentácii, na ktorú bola vydaná EIA. Tieto zmeny zhodnotilo MŽP, a podľa § 18 zákona č. 24/2006Z. z. vydalo dňa 04.04. 2012 kladné stanovisko.

4. Stav majetkovo - právneho usporiadania

Všetky zmluvy týkajúce sa majetkovo-právneho usporiadania stavby sú k 11.01.2012 podpísané. Zmluvy sú podpísané medzi spol. METRO Bratislava a vlastníckmi dotknutých pozemkov. Vzhľadom na zmenu stavebníka zo spoločnosti METRO na hlavné mesto Bratislava sa predkladá mestskému zastupiteľstvu samostatný materiál, na základe ktorého mesto vstúpi do týchto zmlúv ako zmluvný partner.

5. Stavebné povolenia

Dňa 30.03.2012 bolo vydané posledné stavebné povolenie. Právoplatnosť stavebných povolení všetkých troch stavebných úradov bola ku dňu 10. a 11. 4. 2012 (pozri tabuľku nižšie).

úrad	podanie žiadosti	oznámenie o začatí konania	vydanie SP	právopl. SP
KU ŽP odbor ŠVS	23.11.2011	05.12.2011	27.12.2011	18.01.2012
OU ŽP odbor ŠVS pre BA I.	29.11.2011	13.03.2012	30.03.2012	04/2012 predpoklad
OU ŽP odbor ŠVS pre BA V.	25.11.2011	22.02.2012	13.03.2012	03.04.2012
MAG ŠSU	02.12.2011	05.03.2012	09.03.2012	10.04.2012
BSK ŠSU	21.12.2011	05.03.2012	09.03.2012	10.04.2012
MČ Petržalka ÚKSP	14.11.2011	05.03.2012	09.03.2012	11.04.2012

6. Zmena stavby pred dokončením

Po správoplatnení stavebných povolení požiada METRO o zmenu stavby pred dokončením v mene mesta Bratislava, ktoré je prijímateľom nenávratných finančných prostriedkov z Operačného programu Doprava. V tejto zmene požiada o zmenu stavby z dočasnej na trvalú, o zmenu stavebníka z METRA na mesto Bratislava, o zmenu objektu 20-201-00 Starý most (nová nosná konštrukcia a nahradenie pilierov č. 3 a č. 4 jedným pilierom – splnenie podmienky SVP). V prípade, že do času podania zmeny stavby pred dokončením bude reálne zúradovať aj zmenu polohy obrátiska (teraz je obrátisko umiestnené pred križovatkou Rusovská – Jantárová, novo navrhovaná poloha je za križovatkou Bosákova - Jantárová), podá ako súčasť zmeny stavby pred dokončením aj zmenu na tento objekt.

Zmene stavby pred dokončením musí predchádzať projektová činnosť na menené objekty, vrátane dendrologického prieskumu a vydanie Rozhodnutia o výrube drevín (o ktoré už bolo požiadané), nutné je prerokovanie.

Súčasne prebieha činnosť na zmenu zmlúv, ktorými sa preukazuje vzťah k pozemkom v prospech nového stavebníka (mesto Bratislava) a uzatvorenie nových zmlúv, ktoré si vyžiada zmena mostu (odstránenie 2. pilierov, výstavba nového), čo predpokladá aj zmenu základnej zmluvy medzi Metrom a mestom.

7. Žiadosť o nenávratné finančné prostriedky (NFP) na MDVRR

Mesto Bratislava podalo predbežnú Žiadosť o NFP dňa 2.4.2012. Podľa harmonogramu a odporúčania MDVRR ide o návrh Žiadosti, ktorú teraz vyhodnocujú pracovníci MDVRR. V súčasnosti sa začali práce na preklade materiálu do anglického jazyka. Spoločnosť JASPERS, ktorý je odborným poradcom MDVRR a Európskej komisie, pristúpi k posudzovaniu po dodaní anglickej verzie Žiadosti začiatkom mája. Mesto Bratislava predložilo Žiadosť s variantom rekonštrukcie pôvodného Starého mosta, ku ktorému má právoplatné stavebné povolenie. Preveruje sa možnosť etapizácie posudzovania Žiadosti z dôvodu možnosti rekonštrukcie novej mostnej konštrukcie Starého mosta podľa odporúčania MDVRR z kontrolného dňa konaného 9.2.2012 (pozri bod 11).

Štúdia realizovateľnosti a CBA - MDVRR SR objednalo podklady u spoločnosti Eurovision a odborné rokovania k danej problematike zvoláva ministerstvo každý utorok. Stretnutia skupiny boli už dvakrát odvolané. Ako dôvod uvádza spracovateľ ŠF, že firma Star EU (predchádzajúci spracovateľ štúdie a CBA) nedostatočne komunikuje a nepodpisal zmluvu s Eurovision. Ďalšie stretnutia plánuje ako bilaterálne, t.j. s jednotlivými oprávnenými žiadateľmi. Predpokladaný termín dodania výsledkov mestu pre potreby žiadosti bol koniec marca 2012. Termín nebol dodržaný zo strany dodávateľa a nový zatiaľ nebol stanovený. Všetky projekty v rámci IV. osi z Operačného programu Doprava sú takto ohrozené.

MDVRR dňa 13.4. listom oznámilo mestu Bratislava možnosť čerpať finančné prostriedky na 1. časť, 1. etapy NS MHD 90 mil. € s DPH, čo predstavuje 75 mil. € bez DPH. Štátna expertíza odporučila náklady na projekt 71,34 mil. € bez DPH pri projekte rekonštrukcie pôvodného Starého mosta. Súčasne prebiehajúci návrh novej rekonštrukcie mosta je odhadovaný s navýšením o +4 mil. €, čo je na hranici odsúhlasených nákladov. Každá ďalšia nová úprava konštrukcie mosta môže viesť k neoprávneným nákladom, ktoré bude mesto Bratislava hradieť zo svojich zdrojov.

8. Verejné obstarávanie

METRO Bratislava a.s. zabezpečí dodanie dokumentácie na výber zhotoviteľa (DVZ). Termín dodania je 05/2012. Magistrát hl. m. SR Bratislava bude verejným obstarávateľom tejto zákazky s tým, že MDVRR SR bude postupne odsúhlasovať proces VO. Dňa 28.03.2012 podalo Hl. m. SR Bratislava predbežné oznámenie o vyhlásení VO, vo vestníku bolo uverejnené 30.03.2012.

Vyhlásenie VO sa predpokladá v 06/2012 (pri variante projektu s realizáciou pôvodnej mostnej konštrukcie Starého mosta – pozri bod 11.), najskorší možný termín uzavretia ZoD so zhotoviteľom je 10/2012. Stavebné práce by mohli byť zahájené v 11/2012 a ukončené v 10/2014.

9. Stavebník

V doterajšom procese prípravy stavby vystupuje ako stavebník METRO Bratislava a.s. na základe dodatku č. 3 k Zmluve zo dňa 08.07.1998 uzatvorenej medzi Hl. m. SR Bratislava a METRO Bratislava a.s. Všetky doteraz vydané vyjadrenia, povolenia a uzavreté zmluvy týkajúce sa prípravy stavby (majetkovo-právne usporiadanie, zmluvy o dočasnom užívaní majetku, zmluvy o vykonaní prekládok sietí a pod.) sú pre stavebníka METRO Bratislava a.s. v súčasnosti Metro predložilo návrhy na potrebné zmeny zmlúv na Hlavné mesto vrátane návrhu zmeny základnej zmluvy. Pripravuje sa aj realizácia požiadavky MDVRR o potrebe prepísania celej dokumentácie na stavebníka mesto Bratislava a pripravujú sa všetky podklady.

10. Rokovanie s JASPERS

Dňa 20.4.2012 prebehlo rokovanie mesta Bratislava so spol. JASPERS, ktorá je poradcom MDVRR pre OPD o jednotlivých krokoch postupu prác a časového harmonogramu pri Žiadosti o NFP a ďalších súvisiacich činnosti NS MHD. Na rokovaní spoločnosť JASPERS odporúčala:

- a. Pokračovať s realizáciou NS MHD tak, aby sa projekt vnímal ako ucelená trasa z Hlavnej stanice po Janíkov dvor.
- b. Odporúča v plnom rozsahu pripravovať projektové práce na celom úseku. V súčasnosti už prebiehajú projektové práce na úseku Bosákova ul. – Janíkov dvor spolu aj s depom. Treba čo najskôr požiadať aj o možnosť na projektové práce na úseku Hlavná stanica – Šafárikovo nám., ktoré sa môžu čerpať z tohto finančného obdobia. MDVRR by malo pristúpiť kladne k tomuto projektu.
- c. Odporúča sa pripraviť možnosť verejného obstarávania na ďalšie projekty v rámci električkových tratí na území mesta. Napr. požiadať o rekonštrukciu trate v Dúbravke prípadne ďalších úsekov, ktoré potrebujú veľké opravy na území mesta a nie len v existujúcich trasách električkovej dráhy. Taktiež sa odporúča požiadať aj o financovanie súvisiacich projektov NS MHD, ktorým by mohol byť aj projekt urbanistickej štúdie Jantárovej cesty v celom úseku z dôvodu novej investície verejnej hromadnej dopravy aj jej kladných vplyvov na tvorbu verejného prostredia a skvalitňovania životného prostredia v meste.
- d. Odporúča sa rokovať s MDVRR o možnosti nákupu vozidlového parku električiek aj z tohto finančného obdobia, ak sa stihne termín 31.12.2015. Deklaruje sa vysoký stupeň nevyčerpanosti finančných zdrojov SR v rámci operačných programov (aj dopravy samotnej). Treba vyvinúť úsilie na možnosti realokácie a čerpania zdrojov.
- e. Odporúča sa a je nevyhnutné mať k dispozícii stratégiu rozvoja koľajovej dopravy na území mesta Bratislavy, ako aj jeho regiónu z dôvodu prípravy na ďalšie finančné obdobie. Taktiež sa odporúča, aby sa začalo s prípravou projektov aj pomocou „bridge financing“ cez dve finančné obdobia EÚ, pretože určite sa budú podporovať projekty v oblasti rozvoja koľajovej hromadnej dopravy. Projekty treba pripravovať nie len na infraštruktúru koľajovej dopravy, ale aj jej technického zázemia (depá) a vozidlových parkov. Pri projektovaní a realizácii sa odporúča pristúpiť aj v Bratislave na technológiu tzv. „voľného reťazenia energie“ prevádzky električiek. Ide o princíp bezkontaktného prenosu energie (bezpečný indukčný prenos energie). Elektrické napájanie je pod traťou električkovej dráhy, čím sa eliminuje potreba vrchných nosných trakčných vedení. Pre finančné obdobie 2014 - 2020 sa odporúča predložiť takýto projekt, ktorý jednoznačne podporuje úsporu energie, využíva čistú energiu a je vhodná z hľadiska životného prostredia a bude podporovaný Bruselom.
- f. Pri realizácii rekonštrukcie Starého mosta nie sú výhrady na možnosť realizácie novej konštrukcie, treba však dodržať už definovaný rozpočet a rozhodne realizovať projekt v časovom harmonograme finančného obdobia do 30.6.2015 (podrobnosti v bode 11.). súčasne funkcia musí byť pre električkovú dráhu s možnosťou pešej a cyklistickej dopravy. Taktiež nie sú výhrady z dôvodu dodržania potreby požiadaviek Dunajskej komisie novou konštrukciou.

- g. Spoločnosť JASPERS je pripravená ihneď posudzovať oprávnenosť Žiadosti o NFP na Projekt NS MHD. Záleží len na predložení žiadosti v AJ. Termín na oficiálne preloženie Žiadosti do Bruselu závisí od MDVRR.

11. Realizácia mostnej konštrukcie Starého mosta

V rámci odporúčania MDVRR mesto Bratislava pristúpilo k riešeniu možnosti realizácie novej mostnej konštrukcie. V rámci rekapitulácie možno riešiť rekonštrukciu Starého mosta v troch variantoch aj s týmito následkami:

- I. **Pôvodný projekt rekonštrukcie Starého mosta s opravou prostých nosníkov.** V súčasnosti má mesto právoplatné stavebné povolenie a môže tento projekt realizovať. Z časového harmonogramu treba dodržať: verejné obstarávanie vypísať v júni 2012 tak aby mesto úspešne vysúťažilo dodávateľa a už túto jeseň mohol demontovať mostnú konštrukciu. V prípade omeškania demontáže v období 10/12-02/13 možno opakovať demontáž až o rok neskôr čím sa projekt stane neudržateľným z dôvodu nesplnenia základného termínu 30.6.2015
- II. **Realizácia novej nosnej konštrukcie podľa projektu ALFA 04** s podmienkami Pamiatkového úradu (nechránený pilier č. 2 a 3., dodržanie podmienok Dunajskej komisie na výškový a šírkový gabarit mosta), ktorý sa prezentoval na poslednom MsZ. V tomto projekte sa dodržiava požiadavka na vysoko nadštandardné riešenie pre pešiu a cyklistickú dopravu (4,8 m široké chodníky po oboch stranách). Projektové práce sú rozpracované na 80% v úrovni DSP a sú zastavené z dôvodu nových požiadaviek mesta a neistoty financovania. Finančné náklady na projekčné práce sú cca 700 000 €. Doteraz sa všetky práce vykonávali na vlastné náklady projektanta. Práce v tomto návrhu riešenia možno dokončiť do 4-6 týždňov. Náklady na realizáciu novej nosnej konštrukcie možno predpokladať vo výške 32,5- 35 mil. €, čo je na hranici možného financovania z EU. Podľa predbežnej právnej analýzy nebude treba nové územné rozhodnutie len zmenu stavebného povolenia. Z časového hľadiska ide o posunutie podania oficiálnej Žiadosti od času 06/2012 na termín na 10/12. Vypísanie verejnej súťaže a jeho trvanie bude do 05-06/2013. Realizácia projektu do 06/2015.
- III. **Realizácia novej nosnej konštrukcie podľa požiadavky MSZ zo dňa 1.3.2012** s podmienkou novej riešenia verejných priestorov Starého mosta podľa odsúhlasenia hlavnej architektky mesta. Na tento projekt bola dohodnutá spolupráca s architektom Markom ml., ktorý má navrhnuť verejné priestory v predpoliach Starého mosta ako aj na samotnej konštrukcii. Predbežný návrh rieši most ako asymetrickú konštrukciu so 6-timi trojuholníkovými natiahnutými pešími chodníkmi a verejnými priestormi na západnej strane Starého mosta o cyklistickým a peším chodníkom na východnej strane podľa II. návrhu bez dvoch terás. Návrh bol predložený projektantovi na statický prepočet. Tým, že sú prerušené práce na strane projektanta ani na tomto variante sa v súčasnosti nepracuje. Odhad na dopracovanie architektonického projektu a statického prepočtu vo viacerých iteráciách sa odhaduje na 2-3 mesiace. Dochádza k značnému odklonu od pôvodného návrhu dodržania plochy konštrukcie mosta. Finančné náklady nie sú známe. Nový návrh, ktorý plošne rieši inak dispozíciu Starého mosta bude musieť prejsť pravdepodobne novým územným konaním, pokiaľ všetky tri stavebné úrady nerozhodnú inak (§ 120 Stavebného zákona). Pravdepodobnosť územného konania je veľmi vysoká. Z časového hľadiska možno konštatovať od 06/2012: projekčné práce 3 mesiace (08/2012), územné konanie 2 mesiace (10/2012), stavebné konanie 2 mesiace (12/12), verejné obstarávanie 07-08/2013, realizácia 08/2015 – **čo je za hraničným termínom!!!**